

МОТИВАЦІЯ В СУЧАСНОМУ НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У сучасному світі разом з розвитком інформаційних технологій, тісних партнерських відносин з пост-індустріальними країнами та все частішого обміну студентів, або ж запрошення до участі в іноземних конференціях задля покращення вже наявних навичок та набуття нових, в різних затребуваних сферах, як-от медицина, ІТ, право тощо, досить часто виникає проблема знань іноземної мови, особливо англійської, а отже, відповідно зростає попит на викладачів у цій сфері.

Тому все більше майбутніх студентів, та навіть нинішніх спеціалістів орієнтуються на вивчення іноземної мови.

Тому набуття мотивації майбутніми викладачами іноземних мов, задля оволодіння знаннями мови на високому рівні, здобуття компетентностей у педагогічній галузі та спроможності постійного розвитку й роботи над собою – одна з провідних засад успіху.

Дослідивши чималий обсяг інформації, хочу поділитися ключовими знахідками, щодо процесу мотивації, його становлення та підтримання.

Згідно з поглядами С. Каверіна, потреба в творчій діяльності характеризує вищий ступінь розвитку особистості, і зумовлює відповідний рівень творчої діяльності, що в свою чергу породжує мотивацію творчості. Мотиви творчості можна поділити на такі групи:

- 1) дослідницькі мотиви, які відповідають предмету діяльності;
- 2) мотиви саморозвитку, самореалізації;
- 3) соціальні мотиви.

Навчально-виховний процес здійснюється під впливом певних стимулів, які впливають на активність студентів. Такими спонукальними

силами є інтереси, переконання, бажання, які формують мотиваційну сферу навчальної діяльності. Умови формування творчої мотивації майбутніх вчителів іноземної мови:

- усвідомлення студентами важливості креативності для майбутньої творчої діяльності;
- формування готовності до сприйняття навчального матеріалу;
- розвиток інтересу до навчання, допитливість;
- соціальні мотиви [с. 78-79].

Отже, набуття мотивації, є цілком можливим завдяки середовищу, яке нас оточує як інформаційному, так і соціальному. Саме тому, майбутні викладачі мають навчитися створювати комфортну для свого професійного розвитку атмосферу, яка в свою чергу сприятиме формуванню мотивації.

Методисти визначають навчальну мотивацію як сукупність природних та соціальних чинників, які спонукають індивіда залучитися до освітнього процесу та впливають на його ефективність. З поняттям мотивації розрізняють також термін мотиву. Мотив – це схиляння до дії для задоволення будь-яких потреб людей. Саме мотив відображає причини для чого учням потрібно навчатися. Розрізняють два типи мотивів:

- розуміючі мотиви;
- діючі мотиви.

Тобто, студент може розуміти, для чого йому необхідна освіта, але це не завжди буде спонукати його навчатися. Лише за певних умов перший тип мотиву може перетворитися у другий тип.

Навчальна мотивація – це система саме мотивів, які забезпечують енергійну діяльність учнів і визначають їх цілеспрямованість та ґрунтуються на потребах, які збуджують жагу до пізнання в учнів, їх бажання до отримання нових знань. Потреби формують певний мотив, який в свою чергу, змушує людей активно діяти.

Мотиви формуються на такі групи:

- пізнавальні (зацікавленість, жага до отримання знань, прагнення до

розвитку інтелектуальних здібностей);

- соціальні (особисте усвідомлення значення освіти, бажання розуміння

навколишнього світу);

- особистісні (самолюбство, самовдосконалення).

Були визначені наступні мотиви навчання :

- пізнавальні (бажання отримувати нові знання, розширювати світогляд);

- соціальні (прагнення зайняти деяке місце у відносинах з оточуючими,

отримати певну похвалу);

- комунікативні (спілкування з новими людьми);

- мотиви саморегуляції (прагнення до додаткових знань, спрямованість на інтелектуальне зростання).

Варто виокремити також інструментальну (зовнішню) та інтегровану (внутрішню) мотивацію. Інструментальна (зовнішня) мотивація, на відміну від внутрішньої, знаходиться під впливом зовнішніх факторів у навчальному процесі, наприклад, таких як оцінка або заохочення. Зазвичай студенти, які у навчанні прагнуть лише отримати гарну оцінку мають набагато кращі результати, але якщо прибрати таке заохочення мотивація зникає. Інтегрована (внутрішня) мотивація наявна, коли учень бажає вивчати іноземну мову для себе та свого власного розвитку, коли для студента це не просто необхідність в університеті, а дуже важлива самореалізація. Багато чинників впливають на внутрішню мотивацію: ставлення студента до навчання, прагнення та бажання, які можуть бути пов'язані з метою майбутнього, тощо [с. 5-8].

Існує розподіл мотивації на негативну і позитивну. Негативна мотивація – це спонукання до навчання через усвідомлення особи, які негативні події можуть статися, якщо вона не захоче або не зможе це робити (покарання від батьків, приниження з боку вчителів та однолітків).

Від негативної мотивації не слід очікувати гарних результатів. Позитивна мотивація навпаки ж визначається мотивами, наприклад, такими як схвалення оточуючих, певний соціальний статус чи репутація, реалізація власних здібностей та шлях до власного успіху. Отже, мотивація навчання – це система мотивів, які спонукають людину діяти для своєї мети та досягнення своїх цілей [с. 11].

Розібравшись, яким чином та звідки, ми можемо отримувати мотивацію, як майбутні викладачі англійської мови, я вважаю необхідністю розібратися в тому, як все-таки підтримувати її перебування.

На мою думку, головним чинником, який сприятиме стійкості мотивації – розуміння задля чого, ми обрали саме цю спеціальність, що спонукало та досі спонукає вивчати англійську, врешті-решт усвідомити, що завдяки навичкам, які ми отримуємо протягом усього навчання в університеті, ми матимемо змогу реалізувати себе в ролі відмінних фахівців у сфері викладання. А також будемо здатні зарекомендувати себе як справді конкурентноспроможні наставники, які чудово взаємодіють з дітьми та іншими віковими категоріями, знаходять індивідуальний підхід до кожного та здатні за допомогою інтерактивно організованих занять залучати до цікавого та пізнавального вивчення англійської.

Мотивація є безперечним фактором успіху у вивченні іноземної мови. Мотивація є важливим компонентом будь-якої діяльності, зокрема навчальної. Вона є фактором успішної навчальної діяльності, тому актуальним є питання про формування її спрямованості та підвищення. Формування професійної мотивації майбутнього вчителя іноземної мови є важливим напрямом модернізації освіти.

Зазначимо, що соціально-культурні потреби, духовний світ студента, його життєві інтереси, цінності, мотиви – це підґрунтя, яке визначає безпосереднє осмислення дійсності, професійну спрямованість вивчення дисциплін соціально-гуманітарного циклу з метою формування професійно ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземної мови.

Перспективи подальших наукових пошуків убачаємо у визначенні ціннісно-сислової спрямованості змісту дисциплін соціально-гуманітарного циклу та використанні активних й інтерактивних форм і методів навчання [1, с. 176].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Архіпова Є. Засоби навчання як мотиваційний фактор у навчанні іноземної мови. *Теоретичні засади вивчення понять та засобів навчання та мотивації*. м. Суми, 2020 р. С. 5-8. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/78213/1/Arkipova_Bachelous_paper.pdf.
2. Мамчур Є. Мотивація як важливий чинник формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземної мови. 2020. № 1(50). С. 176. URL: <https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/article/view/4100/4716>.
3. Черноус В.П. Мотивація до творчої педагогічної діяльності майбутніх учителів іноземної мови. 2022. С 78-79. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/47.14>.